

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet,
hova minden a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények
intézendők és minden díjak fizetendők.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítoknak egész évre 6 frt, Félévre 3 frt, Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

A rendezett tanács Ó-Kanizsán.

(Vége.)
II.

Ó-Kanizsának joga van rendezett tanácsú várossá lenni, joga van a haladási s empontjából, és joga van a törvény alapján.

Az 1886. t.-cz. 151. §-a biztosítja a nagyközségeknek azon jogot, hogy rendezett tanácsú várossá átalakuljanak, feltételül kitűzvé.

a) hogy ezen átalakulást a községi lakosok és birtokosok azon része kívánja, mely együtt a község összes egyenes államadójának felénél nagyobb részét fizeti; és

b) hogy az ezen átalakulás folytán reájok nehezedő kötelezettségek pontos teljesítésére elégséges szellemi és anyagi erővel rendelkezzenek.

Ha mindez be van bizonyítva, az átalakulás meg nem tagadtathatik.

Az első feltétel teljesülését biztosítja Ó-Kanizsa közönségének általános óhaja; ninesen számbavehető elem, mely a rendezett tanácsot ne akarna.

A második feltétel fenforgását, és pedig az anyagi erő létét, biztosítja Ó-Kanizsa községének és polgárainak szilárd anyagi helyzete, melyhez fogható aránylagosan Magyarországon egy községben ninesen.

A ki ismeri Ó-Kanizsa közönségét, egy perczig sem kételkedik a fölött, hogy szellemi ereje is megüti a mértéket.

E pontnál megállók s a közönség körébe kiszivárgott egy téves véleményt akarok helyreigazítani, mely alkalmas arra, hogy a tiszta látást megzavarja, az előkészítő intézkedéseket hiányossá tegye, s hevenyében hátrányos következtetések alapjául szolgálhasson. Ezen helyreigazítás vonatkozik az 1886. XXII. t.-cz. 151. §-ának azon részére, mely megszabja, hogy a nagyköz-

ségnek rendezett tanácsú várossá való átalakulása végett kimutató, miszerint a község polgárai az átalakulás folytán reájok nehezedő kötelezettségek pontos teli teljesítésére elégséges szellemi erővel rendelkeznek.

Miben álljon ezen szellemi erő, mely irányban kíván a törvény elégséges szellemi tökélet?

Közönségesen azt mondják, hogy a községben legyenek elég számban kellően minősített egyének, kiknek sorából a rendezett tanács, a város minősített hivatalnoki kara megalkatható. Ez téves felfogás, és a törvénynek szűkebbül s egyenesen helytűn magyarázata, még hozzá nem is liberális. A törvény ily irányban követelményeket föl sem állít: — eltekintve jelenleg attól, hogy Ó-Kanizsa olyan szerencsés helyzetben van, hogy a közigazgatás és a jogszolgáltatás fokain működő fiat tudják szülőföldjük iránt tartozó kötelezettségeket, — a törvény követelménye egyenesen a községi polgárokhoz fordul és ezektől kívánja meg azon szellemi erőt, mely a rendezett tanácsú várossal együtt járó kötelezettségek teljesítésére szükséges. A szellemi erő követelménye a községi polgárok sorain kívül különösen a képviselő testületre vonatkozik, melynek kezébe lesz letéve a város sorsa, mely hivatva lesz a városi élettel együtt járó több irányú s magasabb rendű intézkedések fölött dönteni s a minősített hivatalnoki kar működését ellenőrizni; ehhez több erkölcsi és szellemi erő szükséges, mint a falusi eljárásság ellenőrzéséhez; ezen irányban keresi a törvény a biztosítékot. Széles e haza, sokan vannak, kik a közpályának élnek, s hajlandók szolgálni legjobb erejükkel s becsületük teljes tisztaságával Ó-Kanizsát, hivatalnokra tehát lehet akadni; hanem olyan községi polgárokat, kik a közgyűlésben képesek a kibővített tartalmú jogkörrel ésszerűen élni, életre való tevékenységet és erős ellenőrzést kifejtteni, a községbe telepíteni nem lehet; ennek benn a községben kell meglenni.

És hála a Mindenhatónak, Ó-Kanizsa olyan polgárságot vall magáénak, mely köteletségét teljesíteni tudja is, akarja is.

Fontos azon kérdés méltatása is, hogy tekintettel a közigazgatásnak küszöbön álló reformjára, időszere-e Ó-Kanizsának mozgalma, vagy nem-e kellene bevárni, mi jót hoz az új köntös, melyet a közigazgatásra szabnak?

A kormány a napokban közzétette azon alapelveket, a melyek szerint a megyei igazgatást átalakítani óhajta, a melyek tehát a jövő megyei reform kereteit fogják alkotni és kinyilatkoztatta közleményében azt is, hogy a városok t. i. a törvényhatósági és a rendezett tanácsú városok közigazgatására vonatkozó javaslatát csak később fogva megalkotni, a mely a dolog természeténél fogva oly átható és fölforgató nem lesz, mint a megyei reform, s csak egyes a városi közigazgatásban a gyakorlati élet által fölvetett hiányok megszüntetését czélozza.

A dolgok ezen állásában én Ó-Kanizsán a rendezett tanács megalkotását időszérűnek, sőt sürgősnek tartom.

Indokaimat általánosságban terjesztem elő, megfelelően azon közleménynek, mely a tervbe vett közigazgatási reformra nézve a kormány álláspontját nyilvánvalóra tette s a melyre én is indokaimat alapítom.

A közigazgatás államosítása ennek a központi kormányzói hatalom erősítésére czélzó irányzatánál fogva általában, de a közzétett alapelveknél fogva különösen, a nagy és kis községek függőségét erősíteni, s így ezek önrendezési jogkörét természetesen hovatovább szűkíteni fogja, főleg ha a hirdett járási bizottságok megalakulnak s a sorsukra döntő rendelkezési s fölügyeleti befolyást gyakorolják, a melyet a félhivatalos közlemény kilátásba helyezett.

Ezen irányzat megfelelő lehet a kisebb községekre nézve, de Ó-Kanizsa szükségével, a mely már egy város erejét hordja méhében, homlokegyenest ellenkezik, mert ha Ó-Kanizsa a szabadabb fejlődés és életre való

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

A véres kendő.

(Wsewolob Garsin orosz rajza.)

Még gyermek volt Sémén, mikor már megtanulta, hogyan kell fűzfából sipot furni. Nem nehéz; ki kell tolni a belét, hogy lyuk maradjon a helyén, a végébe egy kis szipókat erősíteni s aztán el lehet funni rajta akármelyik nótát. Nagyon jól tudta megcsinálni. — Mikor már pályáor volt is, úres óraiban egyre-másra csinálta a fűzfásipot, mert akadt kalmár, aki bevitte a vásárra s eladogatta darabját két kopéért.

Most is harmadnapra, hogy a vonalat megvizsgálták, a hat órai vonat felügyelést a feleségére bízta, maga pedig fogta a kést s neki indult az erdőnek, hogy fűzágakat metszegezen. Eljutott már a maga szakaszának a végére s ott, a hol a pálya hirtelen fordulóra kanyarodik, leereszkedett a vasúti töltésen s ment az erdőszélen lefelé. A pályatesttől vagy fél verstnyire mocsár feküdt s annak környéke teli volt jó nagy fűzfákkal, melyekről lehetett csak igazán sipnak való ágakat metszeni.

A nap már hajlóra szállt az égen. Mély csönd lepte meg a vidéket s nem lehetett egyebet hallani, mint a madarak csicsérgését, meg lépései alatt a száraz galayk recsenéseit. Sémén jó darabig ment így halkán, míg nem a pálya töltéséhez jutott. Ott egyszerre mintha zajt hallana! Figyel. Olyas valami mintha vasat ütneken vashoz. Meggyorsította lépteit, tűnődve, vajjon mi lehet az?

Kilépett a cserjék közül, felmászott a töltésre, hol nem mesze embert lát a sinhez lopódnai s ott nagy gyorsan munkálkodni. Mit csinál az ember? Sémén gyanakodott, hogy tolvaj, a ki bizonyosan vasat akar a sinből kilopni. Nézi merően és ijedten veszi észre, hogy az idegen feláll, kezében feszítő vas van, s azt a sin alá nyomja s egy recsenés és a vas kerek-

vágás kifordul a helyéről. A Sémén szeme homályos karikákat hány az ijedelemtől s rá akar kiáltani, de nem bír.

Megismerte, hogy Vaszili, futni kezdett feléje, de mire oda ér, az a rossz ember már elfutott a töltésről, a feszítő vassal együtt. Neki eredt az erdőnek. A pályáor pedig rimánkodva kiált utána:

— Vaszili Stefanovits! Lekem, barátom! Térj vissza, hozd azt a feszítő vasat. Tegyük helyére vissza a sint. En tőlem senki sem fogja megtudni soha! Fordulj vissza, mentés meg lekedet a pokoltól!

Vaszili nem tért vissza, hanem ment az erdőnek, hogy annak szélén ólalkodjék és lássa, mi történik. Gondolja, hogy abból a nagy szerencsétlenségből majd csak lesz neki egy kis haszna.

Sémén pedig kétségbeesve áll a kiszakított sin mellett. A fűzágak kötete már rég kiesett a kezéből. Tudta, hogy rövid időn itt egy vonatnak kell átbogvnia s még csak nem is tehervonatnak, hanem személyvonatnak! Hogy tartsa azt most vissza? Semmi sem volt nála, sem zászló, sem ércsip. A sint pedig hogyan tegye vissza helyére s hogyan illessze bele pusztá kézzel a csavarokat! Eggett az agya. Az őrházhoz kell szaladnia, hogy onnan valami eszközt hozzon.

— Uram segits! — kiáltá lelkendezve s nyargalni kezdett a maga őrházacska felé. Alig birt lélegzeni, de azért csak futott tovább. Erzé, hogy fogy az ereje. Mégis mar-már majdnem összerogy, mindön észbe jut, hogy az őrházat már lehetetlen elérni.

Hallja a gőz kemény vastag csövének éles fűtűtét. Ez azt jelenti, hogy hat óra, s hétperczcel hat óra múltán itt a vonat.

Térdre esik.

— Oh uram! Irgalmazz ártatlan lelkeknek!

Már szinte látja, hogy a mozdony belső kereke mint zökken egy nagyot, mint kapja el a félre tolt sint, mind hajol oldal, baktat, tépi ki és forgácsolja szillánkká a talpát, hogyan

furódik eleinte a földre s rántja magával a vonatot, le a töltés mellett száz láb mélységbe.

S a harmadik osztályu kocsiak mind tele vannak gyermekkel, apró szöke haju fejekkel.

— Szegénykék! Most még mily csöndesen ulnek. Nem sejtnek semmit.

A pályáor e borzasztó gondolattól erőt kap, fölriad és fohaszkodik.

— Uram, teremtőm! Sugd meg nekem, hogy mit tegyek. Nem, nem juthatok el az őrházhoz. Vessza a szerencsétlenség helyére.

Egyébre nincs idő!

S lihegve fut visszafelé. Rohan és el sem bírja képzelni, hogy mi fog történni. Oda ér a kirántott sinhez s megpillantja a leestett fűzágkötetet. Lehajol s kiválasztja a leghosszabb, a legerősebb ágat s fut vele megint visszafelé.

Es ezt nem látja senki, csak egy ólalkodó rossz ember az erdő széléből. És a mint nézi, nem arra a kis haszonra gondol, a miért olyan borzasztóra tökélté el magát, hanem a kétségbeesett ember kínlására és maga is kezd megzavarodni: mit tett!

Sémén pedig a távolból már hallja a közeledő mozdony visítását. Sőt hallja a sinek lassu, egyhangu rezgését is.

Tovább rohanna, ha volna még hozzá ereje, de egyszerre a felszakított sintől vagy száz ölnyire, elszántan megáll. Ugy érzi, mintha agyát egyszerre valami világosság ragyogta volna be. Lekapja fejéről a fővegét, kihuzza abból fehér gyapot kendőt s aztán metsző késsel rántja ki a csizmája szarából s keresztet vet.

— Istennem! áldásod legyen rajtam!

Balkarján egy olyan nagy sebet hasit, hogy a meleg vér rögtön omol belőle. Abba áztatja a kendőt, s ahogy tudja szét-szimitja, fuzag végére köti s aztán magásra emeli.

Ime, megvan a vörös zászló, az elszüre látszik.

haladás kockázatát nélkül a jelenleg fennálló nagyközségi szervezetben sem maradhat meg, s önkormányzati hatáskörének kibővítésére szorul, annál kevésbé fog községi életébe beválni azon szűkebb méretű helyzet, melyet a közzétett alapelvek inaurálának; az új szervezet szorító kaposait munkájában még inkább fogja érezni; és elveszti azon időt, a melyet az új törvény bevarásáig a jelen, az új törvény életbe léptetése után pedig az új állapotban eltölt; az új állapot pedig, ha mar egyszer létesül, a dolog természeténél fogva rögtönösen meg nem szűnik, azért nincs más hátra, mint O-Kanizsának a megyei közigazgatás államosságát elől kitérni, s annak nem mint nagyközség, hanem mint rendezett tanácsú város eléje nézni.

Ajánlja ezt még azon körülmény is, hogy a község ily módon kevesebb rázkódásoknak lesz kitéve. Ha ma O-Kanizsa a rendezett tanácsot megalkotja, ennek a leendő új törvény szerint való módosítása kevés fáradságot igényel, minthogy a közzétett elvek szerint a rendezett tanácsú és a törvényhatóságú városok szervezete s belső ügymenete lényeges javításra nem szorul; és ha — a mint közöltetett — a szerzett jogok tisztelben tartatnak, a hivatali érdekek is óva és kimélve lesznek.

De nem így akkor, ha O-Kanizsa nagyközség körében éri meg az új világot, mert ez esetben az első rázkódások akkor fogja érné, midőn mint nagyközség a megújított megyei kormányzathoz behelyezkedik, s minthogy ily helyzetben a fentiek szerint nem maradhat, hanem rendezett tanácsú várossá kell átalakulnia, atlé a második rázkódást, sőt ha a kormány a rendezett tanácsú és a törvényhatóságú városokra vonatkozó javaslatokkal késik, mi az előtte és a törvényhozás előtt fekvő óriási munkabármaz miatt könnyen megeshetik, átélheti a harmadik rázkódást.

Mindez alatt időt és munkát mulaszt, pedig „a mit ma élvezhetetsz, ne halaszd holnapra.

Dr. Tukats Ádám.

Pártvaecorák.

Társadalmi életünk az elképzelhető legsivarább. Alig merül föl nálunk egy-egy érdekesebb mozzanat, melyet följegyzésre méltónak találhatnánk. Nyomaték, kedélytompító érzés uralkodik társadalmunk fölött, mely a polgárok közti barátságos érintkezést elfojtja.

Zombor szab. kir. város társadalmi élete beteg. Vigasztalásul szolgálhat, hogy a társadalmi élet országsszerte apathikus tüneteket mutat.

E kedélytelenséget, sivár és kietlen közönyt a politika okozza.

Több, mint egy évtized óta nyögünk egy oly kormány uralma alatt, melynek legfőbb elve az önfentartás, a melyért mindent feláldozott, kivéve a polgárok szívéből a férfias önértéket, odapiántálva helyébe a szolgai megalázkodást, a meghunyászkodó talpnyalást, s frivol tudatát annak, hogy szolgáló bűségért mindent el lehet érné.

Mar látja a közeledő vonatot, s ő egyre integet a jellel, miközben aggodalom győri.

— A mozdonyvezető nem fogja meglátni, egyre közelebb jön, s ha száz ölnyírel el nem kezd a megállítást, vége mindennek!

Csurog róla a verejték és karjából a meleg vér. Sémén megpróbálja egyik kezével összenyomni a seb széléit, de a vér csak nem áll meg, mert jédbében nagyon is mélyen vágott a husba. Gyöngül, szédül, csak mar a lelkiismeret ereje tartja fenn.

Egyszerre azonban elhomályosult előtte minden. De erős csöngetyűsöt hall. A vonatot azonban nem látja, csak a durbörgés zug a fulébe. Agya még működik, kétséggel vívódva.

— Lehetetlen tovább kibírom! Erzem, hogy összerogyok s zászlóm leszek. A vonat keresztül robog rajtam. Uram segits! Szabadítsd meg szegényeket!

Olyan erősen kialszta ezt, hogy az erdő szélén is meghallhatja az ólakodó, a ki prédára lesett.

Sémén szemére egy sötétbél homály borul. Lelkében zürzavar támad és a város zászló leszek kezébe. De nem hull a földre. Van, a ki megragadta és tovább lobogtatja a légbén, még pedig teljes erővel.

A gépezetű meglátja azt a jelt, elzárja a szabályozót, dolgoz ad a fékezésnek és ellengőzt ereszt.

A vonat nehezen, zakatolva megáll. A kocsiából pedig ijedten ugrálnak ki az utasok s csoportokba verődve, rémületen kérdik egymástól: mi a baj?

A sin mellett ott látnak egy ájultan heverő s vérző embert, mellette pedig egy másikat, izmos erejű és dult arcúat, kinek kezében a fuzag, rajta a véres kendővel.

Vaszilij zavartan nézi a csoportokat, aztán lecsüggeszti fejét és bűnbánólag szól!

— Kötöztek meg, én voltam az, a ki amott folszakítottam a sint.

Ennek a politikai hitelvnek betege az egész ország. És a betegség nem hogy szűnnek, még mindig terjedőben van.

Tisza bukása után azt hittük, hogy új aera áll előtünk, s e reményes pillanatra átmelegített a megdermedt sziveket, de csakhamar kiabrándított bennünket a Szapáry-kormány, meggyőzve bennünket szóval és tetteivel, hogy a régi aera folytatja.

A régi aera folytatásul jelentkezik társadalmi életünk rideg, terméketlen volta.

Nem prosperálhat semmi.

Színügy, egyleti élet, irodalmi és művészeti szellem egyaránt pang.

Még a farsangnak sínes meg az ő megszokott vidám arculata.

Minden társadalmi mozzanat, legyen az pénzügyi, ipari, művészeti, vagy vígalmi vállalat magán hordja letörülhetetlen kormányparti jellegét, a mely egyuttal megölő betűje.

A farsangi bálók alattomos rugói visszavezetnek a főispán kortes intenzióira.

A mely pillanatban valami közhasznú társadalmi intézmény életbe ezeloztatik, oda turakodnak a kormánypart korifeusai, hogy befolyásuk révén az önfentartás politikáját érvényesítsék.

Ha pedig a képviselőválasztások ideje a távolból elénk tüneedik, legott azt tapasztaljuk, hogy társadalmi életünk sivárságát a pártvaecorák ényeltői tisztják fojtóvá és elviselhetetlenné. A képviselőválasztások még messze vannak, de ugylátszik, nagyon alapos okuk van az itteni kormányparti korifeusoktól atól tartani, hogy pozíciójuk a legközelebbi választás alkalmából meg fog dojni.

Külfönb nem rukkolt volna ki az egész táborokar, hogy a zombori népkör szerény igényű társas vaecoráján a hódító hadjáratot megkezdjék.

A zombori népkör m. szombatban társas vaecorát rendezett szerény helyiségében, a melyen tünetleg részt vett Sándor Béla f. o., Schmausz Endre alispán, Mihályi János árvaszéki elnök, Dobák Béla kir. ügyész, s még egy-két kormányparti főkortes.

A hangulat természetzerűleg teszes és nyomott volt.

A jó polgárok váltig törtek fejüket azon, hogy minek köszönhetik a főispán leereszkedő látogatását, miglen a megeredt toszokból meg nem győződtek arról, hogy a nyajas mosolyok, bőséges kézszorítások, baráti megszólítások, s erőltetett jókedv az egy év mulván megejtendő képviselőválasztás előlegezett apró pénzai, melyekkel a választókat szavazatukért kifizetik.

És a józan gondolkodású, derek iparos polgártárs jóízűen elmosolyodt magában a megyei urak naivságán, a kik el tudják magukkal hitetni azt, hogy ilyen kétségességen módon lehet önértékes embert meggyőződésűt eltántorítani.

E naivság igazán mulattató volt.

S a polgárok elfogadták az eléjük nyujtott főispáni kezét, s a nyajas mosolyt még nyajasabb, de őszinte mosollyal viszonozták, miközben azt gondolták magukban: „szegény tatár”!

A népköri bankett sikerén fölbuzdulva másnap az olvasókör helyiségében is megjelentek a fő-fő kormányparti kortesek, hogy annak rendes tisztujtó lakomáján részt vegyenek.

Itt is föllangzotak az undort keltő, fetish-imádó tosztok, melyek a legtöbb résztvevő étvágyát megrontották, s a barátságos társas lakoma tulajdonképi ezeljét, a kedélyes szórakozást a korteskedés utálatos eszközeivel cserélték föl.

A tanulság mindebből az, hogy ezt a beteg társadalmat a benne élő baczillusoktól meg kell tisztítani, külfönb mindinkább szétmállik, s elveszti ama nemes erejét, melyel a civilizatóió útján mindgyere előre haladni képes volna, mely nélkül társadalom nem is képzelhető.

Hinni akarjuk, hogy akadni fog olyan Koch is, a ki ezen baczillus kúrtására szolgáló szert föl fogja találni.

Országgyűlési napló.

— **Január 30-an.** A képviselőháznak izgalmas napja volt. Különösen Veress József és Mocsáry Lajos felszólalásai idéztek elő nagy nyugtalanságot. Az elsőt az elnök két ízben is megróttá, mivel valóságilag izgatott a katolikus vallás ellen. A módosítvány ellen Irányi Dániel és Prónay Dezső br. szözlöttek; de Polónyi Géza, Streter Kálmán, Beóthy Ákos, Meszlényi Lajos, Csátár Zsigmond, Tisza Kálmán, Szalay Imre, Karolyi Gábor gr. és Baross Gábor miniszter elfogadták azt. A szavazás is izgatott hangulatban folyt le. Mikor Irányinak „korona” indítványa fölött szavaztak, a nagy többség Irányi ellen szavazott, egyesek a szélső baloldárról is, a párt zöme azonban ülve maradt, mert nem helyeselték azok eljárását, a kik a pártkör határozata daczára Irányi indítványa ellen foglaltak állást. Andrassy Tivadar gr. módosítványát a ház tulajnyomó többsége elfogadta és a szélsőbalon is csak három-négy ember nem szavazta meg. Sokan ellenpártot kívántak, de az elnök nem ment bele a demonstrációba.

— **Jan. 31.** A képviselőház ez ülésén befejezte a vasárnapi munka szünétől szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Az első szónok Gajári Odón a nyomd sok érdekeiben szözlött f. l. kiknek legnagyobb szükségük van a phénó napra. Apponyi Albert gróf paratolja Gajári felszólalását a nyomd szök érdekeiben. Szanczer Odón indítványt tett és azt a ház többség elfogadta. Beszözlöket mondottak még: Veress József, Beóthy András gróf, Karolyi Sándor gróf, Beóthy Ákos, Tisza István, Andruszky Gábor br., Lits Gyula, Linder György és Baross Gábor miniszter. Ezután Kemény Pál a zirci kerület képviselője mondotta el szözlözését, mely nagy hatást keltett. Szözlöklátat az ellenzéki padokon mindvégig helyeslőssel kísérték és a beszözlö végetve fölben üdvözöltek. Vasdy Károly felszólalása után a vasárnapi munkaszünétől szóló javaslat tárgyalása be lett fejezve. Ezután következett a Svajczal kötött állategészségügyi egyezményről szóló javaslat tárgyalása.

Irányi Dániel és Kaas Ivor br. kifogásolták, hogy az egészségügyi és más bizonyítványok nem magyar nyelven állítanak ki, mire a miniszter megjegyezte, hogy a külföldre szözlö marhalvelek magyar szözlöveket ugyan, de a tulsó felükön a rovatok németül töltendők ki. Ezután a javaslatot elfogadták.

Megyei s helyi hírek.

* **Pénzügyigazgatósági bankett.** E. hó 7-én a zombori polg. kaszinó termében a zombori pénzügyigazgatóság egy részétiszviselői bankettet ad, melyre a többek közt a helybeli tisztárok is hivatalos. Mint bennünket beavatott hölgy értesítettek, a jelzett bankett nem az összes pénzügyigazgatósági tisztviselő, hanem azok egy része által tervezett.

* **Farsangi dal- és táncszözlö.** A zombori kaszinó-egyleti dalára e hó 10-én (huszgyó kedden) a polgári kaszinó-egylet helyiségében farsangi dal- és táncszözlöt rendez, melynek műsora a következő: 1. Karneval herceg emlékiratai. Tréfás farsangi költemény, magánúrszókkal és zongora kísérettel írta Bergmann Ágost. 2. Ebed éjlet. Jelenet. Irta Muray Károly. Előadják Kalapsza Béla k. a. és dr. Balogh Ernő ur. 3. Szállás zene-egylet. Zenei tréfa 8 állathangra, kakas, tyúk, macska, kandur, bakkeske, kutyá, disznó és tohé. zongora kísérettel Metzgeröl. 4. Természetrajzi kuplek. Eneklí dr. Balogh Ernő ur. 5. A neptelkek. Tréfás kánte dr. Muhar István Lajostól. Zeneit férfikara és zongorakísérettel írta Bergmann Ágost. Kalapsza Béla k. a. és dr. Balogh Ernő ur szívesseghöl működnek közre. Belépő jegyek Sztrihel Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. Kezdeté 8 órákor.

* **Fizetés képtelen.** Butter-Walter Antal zombori főfösírú kereskedő fizetését behszintette.

* **Áthelyezés.** A Zomborban állomásozó m. kir. honvédség 6. ezred 2. zászlóaljához Farádi Vörös Tibor es. és gróf, főhadnagy helyezettett át ugyanily rangban.

* **Hymen.** Madányi Adorján jankoványi gyógyszerész eljegyezte Getvay Dániel budapesti hájospártányi leányát Ilona k. a. t. — Horváth József zombori lakos e hó 7-én vezetí oltárhoz a rom. kat. templomban Bia Ilonka kiasszonyt.

* **A szegedi kir. ítélő-tábla.** A hivatalos lap február 1-éső száma közli a decentralizált kir. táblák kivételét bírának és segédhivatalnoknak névsorát. A mi kir. ítélő táblánkhöz tanácselnöke kinevezett: Bernát Géza és Gótt Auguston budapesti kir. ítélőtáblai bír. kir. főgyűsző. A szegedi kir. főgyűszőghöz Lubmayer István jelenlegi ügyvédí kir. főgyűszőki elnök. Tblai bírákká: Despits Péter Rátes Mihos, Pókovits Odón, Frits Róbert, Zsigmondovits Mihály, Avarffy Károly, Skóff Ivan, Kúplány Géza, Szeghöl Ignéz, Rechter Lipót, Retel Jenő és Vargha Imre jelenlegi budapesti kir. ítélőtáblai bírák, továbbá Buday János szabadkai, Hodossy Lajos pestvidéki és Klímko Ede bergszegesi kir. törvényeszi, jelenleg budapesti kir. ítélőtáblai kiségtő bírák. Beszözlöta fogalmazók: Vaiko Pál fogalmazót és Fleischer Kornel segédfogalmazót. Segédhivatali igazgatója Lörinczy Ferenc jelenlegi budapesti kir. főgyűszősi irodatiszt; irodatiszté Petrovics István jelenlegi budapesti kir. ítélőtáblai irodatiszt; írókockák Toth Andor és Biror Viktor jelenlegi budapesti kir. ítélőtáblai járulnokok.

* **Népköri bankett.** Szombaton azaz m. hó 31-én tartotta a zombori népkör tisztujtó bankettjét, melyre meghívattak Sándor Béla f. o., Schmausz Endre alispán, dr. Csíhs Béla polgárter, Szöchlényi József kir. tszoki elnök, Mihályi János árvaszéki elnök, Dobák Béla kir. ügyész és még számos kormányparti egyeneség, ellenben az ellenzékiek, különösen az ellenzéki sajtó, a bankettee hivatalosak nem voltak. A megyei urak meg is jelentek teljes számban és lehetőleg barátságos és leereszkedő magviselést tanúsítottak a polgárok iránt. E körülmény abban is magyarázatot lel, hogy a kormánypart viszonyai városunkban rendkívül kedvezőlenek, s az intéző körök székségének tartják minel korábban megszűndeni a korteskedést. Erröl különben lapunk vezérközleketben bővebben emlékeztünk meg.

* **Bácsmegegyei színtársulat.** Csóka Sándor szabadkai színgazdát, memorandumot nyujtott át a szabadkai színgyű bizottságnak, a melyben többek között kifejti, hogy a megegyei színgyű viszonyainak szempontjából ohajtandó egy Bacs-Bodroggy megegyei egyesület és állandó színtársulat alakítása. A színgyű bizottság megkereste a városi tanácsot, hogy 2—2 tag küldessék ki, a kik Zombor, Baja, Újvidék érdekeit városok megbízottjaival érintkezésbe lépjenek.

* **Hymen.** Goldschmidt Zsigmond bajai jóhírnevű liszkereskedő e hó 1-én jegyezte el Brust Simon az ottani liszkereskedő leányát Józsefa kiasszonyt.

* **Községi elöljárók választása.** O-Bécsen m. hó 28-an tartottuk a községi elöljárók választását, melyben bíró lett: Talyi György, másodbíró: Karacsony János, pénztáros: Rajkovits Gy., adószözlö: Szikra Jakab, községym: Jung Antal, tanácsbeli esküdtök: Nagy János, Varnyu István, Stukits Jöcö, Hadnagyov Paja, és Herceg Mor.

* **Kitüntetés.** Nagy és togyúk hozzá méltó kitüntetés érte Mantiner Odón budapesti magkereskedőt, kinek a hazai magkereskedés és mezőgazdaság előmozdítása körül szerzett érdemei minden gazd. élet ismeretesek. Ö Felsöge a király ugyanis az érdemes egezt meg a tavalyi bécsi gazdasági és érdeklötti állításon magvaival valamennyi versenyző közt a legnagyobb díjat a díszokmányt nyerte, most a Ferencz József rend lovag keresztjével tüntette ki. Öszinten örülünk a magyar termények diadalával és a magyar egezt megerdemelt kitüntetésnek.

* **Temesvári kiállítás.** Gróf Bathlen földmívelésügyi kir. miniszter a temesvári kereskedelmi kamara kerületében létező erdőhivatalokat, névleg a lugosi erdőgazdagságot, a lippa

főördőhivatalt és az orsovai adóhivatalt utasította, hogy a temesvári kiállításra részt vegyenek. minék folytán az említett hivataloktól igen érdekes és bő tartalma bejelentések érkeztek be a kiáll. végrehajtó bizottsághoz. — Miniszter úr ó nagy méltósága kegyes volt továbbá a kiállítási érdemzeti pavillon építéséhez szükséges nyers faanyagot a kincstári örökből ingyenesen, de az anyagra való tulajdonjog fenntartásával kitalványozni. — Baross kereskedelmiügyi miniszter úr ó nagy méltósága pedig elrendelte, hogy a miniszteri főfelügyelet alatt álló összes hazai ipari szakiskolák részt vegyenek a temesvári kiállításban, s ezen bizonyára föltötte érdekes kollektív kiállításra nézve Sterényi József iparfelügyelő miniszteri biztosnak nevezte ki. Nemet Bogszán, Krassó-Szörény megyei község egy saját pavillon felállítását határozta el, melyben Bogszán és környékének ipari és háziipari létesítményei lesznek bemutatva s az ezen pavillonba bejelentett kiállítók száma nem kevesebb mint 210. A házi ipar csoport számára a házi ipar emelése nagy érdeket szerzett. Gyarmatyné n. helyig, Bludfy Hunyadról kalotaszegi varratos ezikeket és Kovácsky Sarolta urhölgy Elemér szerb szőnyegekét jelentették be. Egyáltalában ezen csoportokban nagyszámú gyönyörű díszes és legművészebb kivételű női kézi munkák lettek bejelentve, melyek országos feltűnést fognak kelteni. A kiállítás iránti érdeklődés országszerte napról-napra nő és jelentékeny számban érkeznek a végrehajtó bizottsághoz az épp oly figyelemre méltó, mint érdekes bejelentések. — Az 1891. évi temesvári kiállítás végrehajtó bizottsága számos megkeresés folytán indította érte magát a bejelentési határidőt február hó végéig meghosszabbítani, mi azon hozzájárulással tétetik közhírra, hogy ezen határidő beteltele után beérkező bejelentések figyelembe vételni nem fognak. — A végrehajtó bizottság.

* **Hírtelen halál.** Szentcziótól kelő gyász hír járta be Baja városát f. hó 1-én. Egy ifjú hajdún hírtelen haláláról regelt Fama asszony, ki meg előző este színházban volt, honnan hazajöve, minden baj nélkül fektet le reggelre holtan talált. Két év zará annak lehetősége, hogy a leány öngyilkosokat követett volna el. Csak nem reg jegyezte el Reich Gyula bajai kereskedő. A szerencsétlen leány neve Rosenbergné Berta.

* **Farsang.** A eszteri kaszinó n. hó 27-én saját könyvtára javára zárkóról táncvigalmat rendezett, mely minden tekintetben feyesen sikerült. — Az ó-kánizsa községi előjáróság e hó elején a körház javára sikerült bált rendezni.

* **Sajtott szolozagadaink** nagy szüksége van a phylloxera védekezés terén igazi jó tanácsadóra, mely nekik minden kérdésben kellő utabiztatást nyújtson. Ilyen jól tanácsadója hazai szőlőtermelőinknek: a „Szőlőgazdászati és Borászati Lap”, az összes hazai borászati kérdéseket tárgyaló független szaklap. Szerkesztő Maurer János, borászati író. Megjelenik Kassán havonta háromszor. Előfizetési ára 1 évre csak négy forint. Ajánljuk a jó lapot szőlőbirtokos olvasóinknak figyelmébe. Mutatványszámokat szívesen küldünk.

* **Vettük a következő gyászjelentést:** Dr. Blau Géza és neje szül. Svecz Fanny a maguk s az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy egyetlen leánykájuk Birike február 1-én reggel 6 órakor rövid szenvedés után 9 hónapos korában jobblétre szenderült. A kedves kis halott földi maradványait február hó 4-én délután 10 órakor fogták az iradal. temetőben örök nyugalomra helyezni. Szabadkán 1891. február hó 3-én Aidas és béke lengje körül porait.

* **Petrovics püspök hírtelen meghalt.** Petrovics Bazilán bácsi görög-keleti püspök n. hó 30-án a reggeli órákban, állítólag szélhűlés következtében meghalt. Előtte való este hat óráig még Popovics Istvánval, a Tokolybanum igazgatójával konferált, a kit Budapestről távirattal behívott, hogy egy — Csáky Albin miniszterhez intézendő felterjesztés ügyét vele megbeszélje. Az igazgató előtt feltűnt a püspök nehéz legerőztetése, a ki a kérdésekre azt felelte: „Nines semmi bajom, egészséges vagyok, a nehéz lélegzés majd elmúlik.” A püspök azonban reggel nem jelent meg 9 órakor a reggeli. A szolga kopogott a belülről bezárt ajtón, de semmi neszt sem hallott, a mi nagyon gyanús volt előtte. Rögtön Kiries Milán újvidéki esperesét hívték, a ki megjelent a püspök lakásán és kopogott az ajtón, de választ ő sem nyert. Ekkor lakatos hívtattak, s felérték a belülről bezárt ajtót, s az időközben megjelent orvossal felétek a szobába, a hol a lebontott ágy előtt a padló nagy hantaffekve halva találtak a püspököt. Mint hogy az így teljesen értetlen volt, azt következték, hogy a püspököt ágyba löpés előtt szélhűlés érte. A püspök előzőleg nem volt beteg és 72 évet ért el. Petrovics Bazilán görög-keleti püspök 1822-ben Temesvárott született kereskedő szülőkől. Középpiskolát Temesvártól végezte, a midőn egyidejűen a budapesti egyetemen jogot hallgatott. A teológiai pályára lépéven, fokozatosan haladt előre, míg chopovi arohimanditává lett. Bácsi püspökké 1882. május hóban nevezették ki, a bácsi püspökség iskolai bizottságának előadója volt. A haláleset következtében Popovics igazgató meg néhány napig Újvidéken maradt.

* **Tanoneiskola Kulán.** A múlt hó 20-án megtartott képviselő gyűlésen tárgyalás alá került a kulai ipartestület beadványa a tanoneiskola létrehozása iránt. Ezzel kapcsolatosan tárgyalás alá vétetett egy alapsám irandélet, mely szerint Kula községnek eddig kevelt 492 frt. 60 kr. irandélet, minthogy Kula, iparsikola hiányában a fel nem használható, a megyei iparparalja szolgálatok. Dosztig József jegyző ezen kérdés előmenyének előadása után Racz György elnökeletté alatt egy bizottság lett küldve, azon határozott utasítással, miszerint ez év március végéig a létrehozandó iskola költségei és annak jövedelmei fölött biztos adatokat szerezzék és akkor konkrét intésvány alakjában újul naprendre tüzessék ezen tárgy érdemleges határozat hozatalt végezni. Akarjunk binni, hogy ezen indítvány csak az iskola mellett és nem ellene fog szólni.

* **Ragályos betegség.** Adán a vörheny járványásvérőben lépett fel, minék következtében az iskolai előadásokat valószínűleg le kell majd szüntetni.

* **Vakmerő lopás** követte el, Palotai János iskola szolga a szabadkai gimnasiunai igazgató irodájában. Alkusszal felnyitotta az irasztalt és az ott levő készpénzt 74 frtot elemelte. A letést, kivel 74 frt készpénzt, egy drb arany órárt lánccsal és

3 drb arany gyűrűt találtak, ellopák és a királyi ügyészséghez átkísérték.

* **Kelepeze.** P. I. bajai bérkeosi tulajdonost n. hó 24-én B. E. pékiparos neje magához invitálta vasesóra, mert — ugymond — férje elutazik Bécs-Almásra és ő nem szeret egyedül lenni. Lelkére kötötte azonban vendégének, hogy a lust meg a bort magával hozni el ne mulassa. P. el is fogadta a meghívást, hozott is 3 kiló lust és 1 liter bort, de alig fogyasztották, el pátosan a vasesórt, midőn a férj kopogtatott az ablakon. Menekülni késő volt, B. agyonütéssel fenyegette P-t ha nem fizet neki azonnal 200 forintot. Később 150 frttal, száz százzal is megelégedett volna, de P. nem volt pénz és így a fáltségek pek ott tartotta P. ezüstprtykés mellényét s mikel remontőr bírja, de másnap biz visszaadta a rendőrségnek, mely P. feljelentése folytán zsarolás miatt megindította a vizsgálót B. ellen.

* **Zóna díjszabás.** Az Ada-zentai vasút n. hó 15-én életbe lépett zónarendszerű menetdíjak táblázatát itt közöljük:

Rendeltetési állomás.	Egy menegy ára személyi, önműködő vagy vegyes vonaton		
	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Ada	1 20	80	50
Adorján	1 80	1 20	75
Bécs-Petrovics-ll	30	15	10
Békova	2 40	1 60	1 00
Bogaras	1 80	1 20	75
Hogasz	3 00	2 00	1 25
Martonos	2 40	1 60	1 00
Mohol	40	32	15
O-Kánizsa és szállás	2 40	1 60	1 00
Szabadka	3 00	2 00	1 25
Zenta	1 80	1 20	75

* **A petrovicsellői községi képviselőtestület** múlt hó 28-án nagyfontosságú tárgysorozatot tárgyalt le. Ezek között volt I. Miloszlóvits Milan jászorszói felépési ügyvel levének felolvassa 16 000 frt. munkadíjának megfizetése iránt. 2. Gosztovits Pal ügyvel levének felolvassa 3 000 frt. ügyvédjének díjának megfizetése iránt. 3. Zombori László jászorszói alperesi ügyvel levének felolvassa 700 frt. ügyvédjének megfizetése iránt. 4. Tripolszky László és Hovesi jászorszói mernökök levének felolvassa 16 000 frt. mernök munkadíjának megfizetése iránt. 5. A községi rendőrség szervezéséről szóló szabályrendelet tervezetének felolvassa és annak megalkotása. 6. Zombori László jászorszói alperesi ügyvel fogadása tárgyában hozott megvárt határozat felolvassa. 7. A két fészekű (vizi) ataklításúvíz vonatkozó fozszagbírói rendelet felolvassa. 8. Az ízr. hírközsg által beadott kérvény felolvassa és tárgyalása.

* **Fosztogató banda.** Érdekes esáslai esetnek jott nyomára a szeged-kerületi esendőség. Vujity Milan kulai koresmáros pár nap előtt eladta birtokát, hogy Szerbiába menjen sertéskereskedőnek. Útközben betért egy parahutyi esapszékbe, hol a kores márosné Panty Veira, a ki látta vendégét a sok pénzt, azt mondta, neki, ha ad 1000 forintot, férjére véden ksp 18 000 hamis forintot, de oly sikérülteket, hogy senki sem ismert fel. Vujity végre átadott a koresmáros ismerős bankesimálóra részére 980 forintot s utóbb meg 300 forintot. A bankés azonban nem akartak megérkezni, de jött egy level Kulara Vujityhoz, melyben Panty Veira a volt koresmárost Palankára küldi, hol a bankesimáló Link Karoly a pénzt átadja. Vujity el is ment Palankára, de Link ur a bankókat még nem készítette el és ezeira még 500 frtot esált ki. A pénz azonban csak nem jott meg. Most azután Link esált fel Vujityt Budapestre, de helyette felesége ment el a kinek a esalo bevallotta, hogy nem ő készít a bankókat, hanem egy gráci ember, a ki most beteg s azért nem küldheti el a pénzt. Vujity látta, hogy esufol becsapták, feljelentést tett a esendőségnek, hogy kerítsek kézre a bandát és a pénzt. A nyomozásnak eddig meg kevés eredménye van.

Budapesti üzleti-jelentés

LOBMAYER J. F. BIZOMÁNYFÜZLETÉBŐL.
Károly-körút 18. Budapest, 1891. február 3.

Buza: frt 8.10-tól frt 8.60-ig. Mianon igen kis szállítmányok érkeznek, a vevők szívesen fizetik meg az art, mi szilárdan tartatik. Mai forgalom 18 000 m. m. Tavaszí kótes frt 8.14—8.15.

Oszi kótes frt 7.76—7.78.
Rozs: frt 7.10—7.30-ig) Valtozatlan minőség szerint,
Arpa: > 6.70—8.70 >) csekély üzlettel változatlan, la-
Zab: > 6.80—7.30 >) pu üzlettel szilárd és dráguló
Kukoricza: > 6.10—6.20 >) csekély kínálat folytán. Május-
Köles: > 7.25—7.75 >) Jun. frt 6.24—6.26, valam. gy.
Bab: fehé: > 7.50—8.50 >) Meglehető erőset üzlet után, ma
> tarka: > 6.50—7.00 >) valamint gyengült. Az árak
> barna: > 7.50—7.75 >) drágulók.
> törpe: > 9.75—10.25 >)

Olajos magvak:
Repeze: > 11.75—12.50 >)
Vadpeceze: > 6.25—6.75 >)
Gomborka: > 9.50—10.00 >)
Lenmag: > 10.75—12.00 >)
Kendermag: > 11.50—12.00 >)

Magvak:
100 Lucezerna: > 42.—48.— >)
Vörös löhere: > 46.—54.— >)
Móhar: > 7.—7.50 >)
Béköny: > 7.—7.50 >)
Eszpárette: > 12.—12.50 >)

Gyapjú (30 kilonként vagysis 100 bécsi font), a külföldi esökének irányzat befolyása alatt az árak itt is letéredzenek és csak is így volt lehetséges egyelőre csak néhány száz mázsát eladhatni.

Szükségleti cikhek:

Búzaliszt:
Korpa finom: 100 kiló frt 4.80—5.—. Korpa goromba: 100 kiló frt 4.20—4.30. Olajpogácsa: 100 kiló frt 5.25—5.75. Petroleum: amerikai 100 kiló frt 22.50—25. Petroleum: belöldi 100 kiló 20.50—21. Olajok: repezoalj 100 kiló 86—89. Oliva gép-olaj 100 kiló frt 47—50. Asvány gép-olaj 100 kiló frt 24—30. Katrány 100 kiló 4.50—5. Carbolvas mész 100 kiló frt 8.50—8.75. Carboleum 100 kiló frt 7.50—8. Kékkő loq kiló 35—37. Vízhatlan mész 100 kiló 2.50—2.75. Portland mész 100

kiló 5.—6.50. Gipsz 100 kiló 3.50—4. Galena szálek juttatból darabja 40 kint. Pt. Pozony vízhatlan szőlőbél-n.szőg méter 1.10 krtól 1.80 krig. Kanizsk szövetből n.szőg méter 100 krtól 140 krig. Vitorla vaszonzól n.szőg méter 62 krtól 90 krig.

Szerkesztői üzenet.

H. Zs. olvasóköröri elnök urnak Paesér.
Az egyleti ügy törvényileg rendezve nincs. Mindaz, a mi nálunk az egyleti életet szabályozza, a m. kir. belügyminiszter 1873 április 30-án kelt 1394 sz. a. 1874 március 1-én 773 sz. a. 1875. május 2-án 1508. sz. a. kelt rendeletén alapszik. Ön azt kérdi, megszűnt-e a paszéri polg. olvasókör azon okból létezni, mert az egylet egy évig, vagyis az 1889. ében nem működött, ha bár 1890. évi január 1-én újra megkezdte működését? Feleletünk az élezt miniszteri rendeletnek alapján következő: egy szabályszerűleg megalakult egylet ké fel nem szűnhetik meg létezni. Megszűnhetik az egylet által alkotott alapszabály értelmében a tagoknak alapszabályszerű akaratá folytán, de megszűnhetik a kormányrendelet folytán, ha az alapszabályokban megalkotott ezelt és eljárási illetőleg hatáskörök meg nem tartja. E kétértelmű kivül nálunk még egy harmadik, nem szabályszerű furesa módja van az egyleti élet megszűnésének. Ugyanis az egylet egyszerűen megszűnik működni annálkül, hogy felszólalék, vagy hogy kormányilag felszólattának.

Eveken szímetek így nálunk sok egylet, mely hivatalosan az egyletekről vezetett belügyminiszteri listástromban existál, valójában azonban teljesen szétzilálott úgy, hogy lit-ott híromondón is alig akad valamely egyleti tag. Így pl. van Szabadkán „Jóradalmi kör,” melynek alapszabályilag megalkotották elnöke Hiaior (Jámbor Pal.) Az egylet hivatalosan él, mert a főtöbb jelzett megszűnésű módok egyike sem szűntette meg léteit. Ily körülmények között nem lehetetlen, hogy a főtshálott egy szép napon felébred devébe almból, a t. v. vagy a megvalósított elnök közgyűlést hív egybe, a tagok megjelenése, konstataiták, hogy az egylet kitűzött céljának közony es résztvevőség okából évek hosszú során azt nem felelt meg, de a jövőben ügybuzgóbb kíván lenni és a dolog rendben van. Természetesen ez azért történhetik meg, mert az egyleti élet fölötti törvényes jog és kötelesség első sorban a törvényhatóságot illati, melynek a miniszterium az alapszabályok egy példányát mindenkor megküldi. A törvényhatóságnak azonban nálunk kisebb gondja is nagyobb szokott lenni, mint ebbeli jogait és kötelességeit gyakorolni.

Elmulasztja a törvényhatóság abbeli kötelességét, hogy a területén levő egyletekről felvénekint a belügyminiszteriumhoz kimutatást terjeszsen, s elmulasztja felügyelni arra, hogy az egylet alapszabályszerű életet éljen.

E mulasztás alapján, a míg valamely egylet a törvényhatóságok központján, vagy a kerületi hatóságoknál vezetett egyleti könyvben mint meg nem szűnt, tehát működnék jelezteit, vagy jobban mondva, a míg jögerős hatósági határozattal megszűntnek ki nem mondatik, addig az egylet hivatalos értelemben él és működik, egészen töle függ, hogy alapszabályellenes tényei fo-lótt, miután már a hatóság szemet hunyt, maga is szemet hunyjon.

A konkrét esetben tehát véleményünk az, hogy a paszéri olvasókör ez idő szerint foltellenül existál, belügyminiszteri leg-lattamozott alapszabályai érvényüket nem veszítették el, tiz havi szünetelés után való újabb működése, újból való megalakul-lásnak nem tekinthető, s így nem is kell azt a kerületi hatóság-nak bejelenteni, annál kevésbé, mivel ezen kerületi hatóságnál ve-zetett egyleti könyvben minden bizonyán a létező egyletek sorá-ban található föl.

NYILTTÉR*.)

Tek. szerkesztő ur!

Jobarati kézből csak most vettük az értesítést, hogy be-cses lapjának, f. évi január 15-én megjelent 5-ik számban va-lami dautovai levelező megfelelőkéjvén a feltétlenül „megköve-telt tudósítói tisztességről” és íj. Kugler Nándor itten volt jegyző-i gyakornok öngyilkosság esetét előleg nemtelenül arra haszná-lta fel, hogy holtat, előt megragalmazzon. Az ismeretlen tu-dósító iudést nem irigyejük, de báműljuk a Mindenhatot, hogy oly pazarul adottta meg a legnemtelenebb tulajdonságokkal.

Azon indokból tehát, mivel ismerőseink közülünk gyanít-juk a tudósítót (?), erkölcsi kötelességünk tartjuk úgy a magunk, mint a sértettek reputációjá tekintetéből kijelenteni: hogy mi erkölcsi rendháborítással nem foglalkozunk, s így a rossz akaratu legfaljasabb ragalommal telt cikket tőlünk nem szarnazik.

A mi pedig ama közlemény tartalmát illeti, azt a legna-gyobb megbotrankozással fogadtuk és arra a legjobb lélekkel csak annyit mondhatunk, hogy az egész közlemény a ragalm-tartáza és a rosszlelkűség kinyomata: miért azon jóakaratu figyelmeztetést intéztük t. szerkesztő urhoz, hogy a jövő-ben saját és lapja érdekében kívánatosnak látszik, ha dautovai tudósítójának — léllé állapotba is pillantast vetve, közlemé-nyeit nagyobb óvatossággal fogadják, nehogy az — beceses bi-zalmával visszáclve, — lapjának t. olvasó közönségét, hasonló alihreik, koholt rémtörténetek és ragalmak közlése által, sajátla-tos tévedésbe ejtse.

A szomoru lelki állapotra való cikkek szemben a legtha-tározottabban mondhatjuk, hogy ama tudósító egyáltalán sóha, mi pedig folytoposan, úgy a sajnálatos módon kimúlt íj. Kug-ler Nándor, mint a becsületben megszűlt Rogovics István jegyző-ural hivatalban és azonkívül majdnem mindenütt közvetlen érintkezésben voltunk, együtt étkéztünk, s mégis — esodatosos tinemény, — a jobb sorsra érdemessult fiatal ember végzetes tet-tének indító okául nem a közleményben szórt ragalmakat, ha-nem a tudósítótól eltérőleg, — a hírtelen beállott elmezavart mondhatjuk.

E rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget. A szerk. Dautova 1891. január 24.

A mi pedig Rogovicsnak a tudósító szerinti hajmeresztő viselkedésére vonatkozik, azt őszintén megvallva, csakis ama czikkéből olvastuk ki, de mi, szégyenérzet nélkül oly dolgokat és sajtóságot felele megálmodni se mertünk volna; sőt ellenkezőleg tapasztaltuk, hogy ő mindazon nemes tulajdonságokkal fel van ruházva, melyek számára a társadalom és utókor becsülését hivatva annak megnyerni.

Ezekből folyólag bátrak vagyunk azt a kérdést intézni a tudósítóhoz: hogy vajon a kitartó, fáradhatlan vas, szorgalom és takarékoság, — ugy saját, mint a közvagyonban, — csakugyan olyan veszedelmes éretyek-e, hogy azoktól a társadalmat megóvni, és éppen ő lenne hivatva? Mi nem hisszük.

Bison reméljük, hogy a kik Rogovics jegyző urat közelebről ismerik, e sorakat velünk együtt aláírják, akik pedig nem ismerik, átlátni fogják, hogy ama botránnyos czikk szerzőjét nem a helyes, hanem egyéb indok vezette.

Bnyit tartottunk szükségesnek a közlemény értékének lezártására, a felsőbb hatóság és a közönség felvilágosítására küldni, nehogy a sajtó terén a rágalom iránytana lábra kapjon. Minthogy pedig ama közlemény által a hivatali ügybuzgalom mellett becsületben megöszült községi tisztviselő jó hírneve orral megtámadva és rágalmazva lett, további ily merényletek megakadályozása és a tudósítói tisztesség megóvása tekintetéből mártottuk be tollunkat kérvén, t szerkesztő urat, hogy becses lapjában jelen közleményünknek helyet adni sziveskedjék.

Kiváló tisztelői.

Dujmovits István, Nitsner Ferenc, Dujmovits Béla,
Köröszöt József, bíró, Gogolák Pál, esküdt
Horváth Mihály, esküdt, Gilányi István, közgyám
Szántosi Imre, esküdt, Likár József, adópénztárnok
Seney István, esküdt, Tóth János, számadó tiszt
Szántosy Pál, esküdt, Weber Lipót bérlo és kereskedő
Simonovics József, esküdt

Házfelügyelő

Ajánlkozom háztartáshoz, vagy gazdasághoz mint felügyelő, kulosárnó, gadaasszony akár városban, akár majorságban ily állás elfoglalására.

Magyar és német nyelvet bírom, szerény igények mellett, legjobb bizonyítványokkal

RENDELKEZEM.

Szíves ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek.

Sarg glycerin fog-cremeje.

KA fogak Róvid használat után nélszépsege, küllzhetetlen fogtisztítószet.

ALODONT

Közegészségügyi hatóság által megvizsgálva.

Igen hasznos utra. Illosan fölűdít.

Artatlan a leggyengédebb fogmázra is.

N.B. Németországban Franciaországban stb. a legnagyobb eredménynyel van bevezetve az udvarnál, a legnagyobb körökben valamint a leggyeszebb polgár házban is használatban.

Kapható gyógyszereszek s illatszerárusoknál stb. 1 darab árán 35 kr.

Fekete, fehér és színes selyemszövetek
60 krtól 15 frt. 65 krig. méterenként — sima és mintázott (körülbelül 340 különböző minőségben és 2000 különböző szín és mintában stb.) küld ruha és felszámra, bér és rámentessen **Henneberg G.** (ez. és k. udvari szállító) Zürich. Minták postafordultával Levelésre Svájcba 10 kros bélyeg ragasztandó.

Czigarettázók!

A ki észszerűen cigarettázik, tudja azt, hogy a cigarettázóságát nemcsak a dohány, hanem a papir finomsága is mérvadó. Ezért, de még egészségese érdekében ügyeljen minden cigarettázó, hogy a használandó papir finomsága minden képtel kizárólag legyen. Teljes megnyugvással és bizalommal használható a

LES DERNIERES CARTOUES

Braunstein Frères

Párisi gyárából, 65. Boulevard Exelmans
való cigarettapapir, melynek kitűnő voltát tekintélyes bel- és külföldi tudományos férfiak ismerték el. Gyárunk folyton oda törekedik, hogy nemcsak egyszerűen, de mennyiségű néve is mindig ugyanannyi papirt szállítson. Tapasztaljuk azonban, hogy a fogyasztók között sok félreértésnek van kitéve s vannak oly gyártmányok is, melyekre gyártóik czéknek nem kívinnak, a mit pedig a tisztas gyáros mindig megtesz, nem merik. Sőt oly gyárosok is vannak, kik a papirnak kezdetben teljes lepszámát és annak minőségét is lezártják és kevesebb, silány papirt szállítanak. Ezekre utalván, bizást bíszük, hogy minden értelmes cigarettázó a mi „Les dernieres Cartoues” jegyű árunkat fogja használni, mely évek óta bizonyítottan jobbnak, minden más cigarettapapírnál. Együttal figyelemeltünk mindenkit, hogy papirusunk csimláján czegünk neve áll

Braunstein Frères.
Cigarettapapirusunk és bűreljeink gyári raktára **Bécsben, I. Schottenring 25. sz.** alatt letelik.

Jósziv-Sorsjegyeket,
húzza
toljó évi február hó 15-én
Főnyeremény 10.000 forint
eladunk
részletfizetésre

KÖVETKEZŐ CSOPORTOKBAN:

10 darabot, 36 havi részletre	Á — frt 96 kr.
6 " " " " " " " " " "	1 " 80 "
20 " " " " " " " " " "	3 " 20 "

Mit az első részlet kézhezvétele után kapja a véző az eredeti sorsjegyek sorozat- és nyelő számaival ellátott részletét, mely

azonnali játékjogra jogosít.

Videki megrendeléseknél logezészerőbb a megfelelő összeget postautalvánnyal feladni és hogy ajánlja küldhessék meg a részletet, kerünk az első részleten kívül még további 20 krt hozzákn juttatni.

AZ ELSŐ MAGYAR IPARBANK VÁLTÓÜZLETE.
Budapest, IV., Deák-Ferenc-utca 5. sz.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár
Bécsben I-só kerület, Singerstrasse 15-dik szám alatt
— „zum goldenen Reichsapfel” —

Vértisztító labdacok, ezelőtt **Általános labdacok** neve alatt; ez utóbbit nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örövendek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziserből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziserül ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a rosz emésztésről és székrekedésről erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kolika, vértótlások, aranyér béltelenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vészegységny s az abból eredő bajoknál is: így sápkorral, idégességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájalmakat sem okoznak, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egész ségük visszanyerése folytán hozának intéztek, ezen helyen csakis néhány említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schierbæk, 1888. október 22-én.
Tektintes Ur!
Áldított kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacokból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Leureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flórida mellett, 1887. szept. 12-én.
Tektintes Ur!
Isten akaratára volt, hogy az Ön labdacok közem közé kerültek, melyeknek hátsát ezennel megírom: En gyermekágyban meghaltam olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék. ha az Ön csodálatra méltó labdacokai engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg! Ön ezért észszer. Nagy bizalommal van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már mások is egészségük visszanyerésére segítőköz szolgáltak.

Knife Teréz.
Bécs-Ujely, 1887. november 10-én.

Mélyen tisztelt Ur!
A legforróbb köszönetemet mondomezenél Önnek 60 éve nagy-nemen nevében. Az illettő 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vészegységben, már életet is megunta, melyről egyebeknél le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kaptott az Ön kitűnő vértisztító labdacokból s azokkal állandó használatra folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelttel Weinstel Josefa
Eichenbrabermat, Gföhl mellett, 1889. március 27-én.

Tektintes Ur!
Áldított ismételn kérek 4 csom. az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacokból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke fölött és azoknak, a hol csak alkalom nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratok tetszészerinti használatára Ön ezennel felbátalmazom.

Teljes tisztelttel Hahn Ignác.
Gotschedor, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Ur!
Feltérem, miszerint az Ön vértisztító labdacokból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacosaink köszönetem, hogy egy gyomorbeteg, melytől én is szenvedtem, meggyógyultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelttel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle**, az „arany bírodalmi almához” ezimzett gyógyszerárban, **Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 10 kr. kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az őszeg előbbeni beküldésnél (mi legjobban postautalvánnyal esközölhetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr.ba kerül.

N.B. Nagy eljörődtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánaiznak: ezek következtében kerüik ezalkit Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokból követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítás a **Pserhofer J.** névvel kezdődik feleke szímben és minden egyes doboz edele egyazonosan sátrassal vörös szímben vannak elíratva.

Amerikába.

Menetjegyek
a németalföldi-amerikai
gőzhajózási-társaság.

I. Kolowrating 9.
IV. Weyringergasse 7. **Bécs.**

Arjegyzekek és tudósítások gyorsan és díjtalanul.

Legrövidebb, leggyorsabb legolcsóbb utazás.

MÁRIACZELLI
gyomorcsoppok
Készítte **BRADY C.** védegyszertárhoz ezimzett gyógyszerárban Kremálaban (Moravaszág).
Eltámasztó kitűnő minőségű és ezimzett házsi, gyógyszer emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt kérdőívről és ártálatul kitöltött kérdőívről való. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kísérési) 70 kr. Az alkottó részek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszertárban kapható.

Amerikai kövvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden kövvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagy-bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, idegesség fogfájás, fűfájás, fűszagatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Evek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Sterdes tanártól. Utés és szűrés által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkkacsz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 téglgy 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-től. Sok év óta fagyos tagokra és minden idült sebe, mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsővel 40 krajczár. Bérmentve 65 krajczár.

Ütífűnyed, egy általános ismert kitűnő házi szer hurut, rekedtség, göröcs köhögés stb. ellen. 1 üvegeske ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rosz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziser. 1 üvegesével 2 frt, 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rosz emésztés minden követ, kezmenyeci, u. m.: fűfájás, szétulés, gyomorgörög-gyomorhurut, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, 1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizadásást s az aralt képrődök kellemetlen szagot, épen tartja a lábelleit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr. bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál, 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdettet összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktaron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban esközölhetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az őszeg előre beérzik, mely eseten a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.